

NÄYTÖSTEN KESTOT

I osa 56 minuuttia

väliaika

II osa 1 tunti 36 minuuttia

TOSCA

SÄVELLYS **GIACOMO PUCCINI**

KAPELLIMESTARI **DANIEL OREN**

OHJAUS **PIERRE AUDI**

OHJAUS VALKOKANKAALLE **DENIS CAIOZZI**

LAVASTESUUNNITTELU **CHRISTOF HETZER**

PUVUSTUS **ROBBY DUIVEMAN**

VALAISTUSSUUNNITTELU **JEAN KALMAN**

LAULETTU ITALIAKSI

TEKSTITETTY SUOMEKSI

Toscan nimirooli on ollut kautta aikojen yksi tunnetuimpia sopraanorooleja. Todennäköisesti kuuluisin Tosca oli Maria Callas, jonka verevä tulkinta kuuluu oopperahistorian ikimuistoisimpiin. Muita kuuluisia Toscia ovat olleet mm. Maria Jeritza, Renata Tebaldi, Birgit Nilsson, Zinka Milanov, Leontyne Price ja Eva Marton.

Cavaradossi on tenorille kiitollinen rooli, sillä sen kaksi aariaa kuuluvat oopperakirjallisuuden suosituimpiin. Cavaradossin kuuluisia esittäjiä ovat olleet Enrico Caruso, Giuseppe Di Stefano, Jussi Björling, Franco Corelli, José Carreras ja Plácido Domingo.

Scarpian rooli on pahuudessaan herkullinen dramaattisille baritoneille. Kuuluisin Scarpia oli Tito Gobbi, joka esiintyi Toscassa usein Maria Callasin kanssa. Muita kuuluisia roolin esittäjiä ovat olleet mm. Antonio Scotti, Giuseppe Taddei, Ingvar Wixell, Renato Bruson, Ruggero Raimondi, ja Bryn Terfel.

Kantaesityksessä Scarpian roolin laulanut Eugenio Giraltoni vieraili Scarpiana myös Suomalaisessa Oopperassa tammikuussa 1923, ja jäi Suomeen opettamaan laulua. Hän kuoli 24.6.1924 Helsingissä, jonne hänet on myös haudattu.

TAPAHTUMAT

Roomassa 17-18 kesäkuuta 1800

I NÄYTÖS

Sant'Andrea della Vallen kirkko

Rooman Tasavallan entinen konsuli Cesare Angelotti on paennut Sant'Angelon vankilasta ja etsii turvaa Attavantin kappelista. Hän etsii myös avainta jonka hänen sisarensa piilotti neitsyt Marian patsaan alle. Suntio moittii maalari Cavaradossia koska hän ei ole työssään eikä ole syönyt. Maalari järkyttää suntiota tunnustamalla että hänen maalaamansa neitsyt Maria on yhdistelmä maalarin rakastajattaren Toscan ja Markiisitar Attavantin piirteitä. Markiisitar tuli kappeliin rukoilemaan, ja piilotti samalla vaatteita ja avaimen veljensä pako varten. Cavaradossi lupaa auttaa Angelottia, ja tämä piiloutuu kuullessaan jonkun tulevan. Tosca saapuu luullen että Cavaradossi puhui toisen naisen kanssa. Rakastavaiset sopivat tapaamisesta. Tosca huomaa maalauksen ja vaatii Cavaradossia maalaamaan neitsyelle tummat silmät, omiensa mukaan. Tykinlaukaukset kertovat että vangin pako on huomattu. Cavaradossi keksii Angelottille piilopaikan puutarhan hylätyssä kaivossa. Suntio palaa juhlien (väärää) uutista jonka mukaan Napoleon kukistettiin Marengossa. Palazzo Farnesessa järjestetään sen kunniaksi juhlat joissa Tosca laulaa. Poliisipäällikkö Scarpia ja tämän apuri Spoletta ovat jäljittäneet Angelottin kappeliin. Scarpia epäilee Cavaradossia paenneen vangin auttamisesta. Tosca palaa etsimään rakastajaansa. Scarpialla on naisen suhteen omat suunnitelmansa, ja hän yllyttää tämän mustasukkaisuuskohtaukseen esittelemällä markiisitar Attavantin viuhkaa joka löytyi kappelista. Scarpia usuttaa Spolettan seuraamaan Toscaa, toivoen että tämä johdattaa hänet Cavaradossin kautta Angelottin luo.

II NÄYTÖS

Scarpian asunto Palazzo Farnesessa

Scarpia herkuttelee ajatuksella Toscan valloittamisesta. Spoletta kertoo ettei löytänyt naista mutta Cavaradossi on pidätetty. Scarpia kuulustelee maalaria kun Toscan laulu kantautuu salista. Cavaradossi ei kerro mitään, ja hänet viedään kidutettavaksi kun Tosca saapuu.

Scarpia kertoo Toscalle tämän rakastajaa kidutettavan, ja avaa oven jotta Tosca kuulisi tuskanhuudot. Tosca ei kestä tätä, ja paljastaa Angelottin piilopaikan. Cavaradossi tuodaan takaisin.

Tosca vakuutta pysyneensä hiljaa, mutta kun Scarpia määrää puutarhan kaivon tutkittavaksi, Cavaradossi ymmärtää Angelottin paljastuneen.

Sciarrone tuo uutisen: Bonaparte on sittenkin voittanut Marengossa. Cavaradossi riemuitsee.

Tosca jää yksin Scarpian kanssa, ja tekee sopimuksen rakastajansa pelastamiseksi: hän antaa itsensä Scarpialle vastineeksi rakkaansa vapaudesta. Scarpia lupaa järjestää valeteloituksen ja auttaa parin pakoon. Hän kirjoittaa heille kulkuluvan, mutta kun hän syleilee Toscaa, tämä puukottaa hänet.

III NÄYTÖS

Sant'Angelon linna

Aamunkoitto. Cavaradossi lahjoo vartijansa sormuksella, jotta voisi kirjoittaa Toscalle jäähyväisensä ennen teloitusta. Tosca saapuu kulkuluvan kanssa ja kertoo Cavaradossille suunnitelman valeteloituksesta, varoittaen tätä nousemasta ylös ennen kuin kaikki ovat lähteneet. Teloitusryhmä ja Spoletta saapuvat. Sotilaat tähtäävät; Cavaradossi kaatuu. Muiden lähdettyä Tosca kiirehtii noutamaan rakkaansa, vain huomatakseen Scarpian petoksen; teloitus oli todellinen. Scarpian murha on huomattu. Toscaa tullaan pidättämään, mutta hän hyppää linnan muurilta kuolemaansa.

Floria Tosca   **Martina Serafin**

Mario Cavaradossi   **Marcelo Alvarez**

Paroni Scarpia   **Ludovic Tézier**

Cesare Ancelotti   **Wojtec Smilek**

Spoletta   **Carlo Bosi**

Sciarrone   **André Heyboer**

vanginvartija   **Andrea Nelli**

Il sagrestano   **Francis Dudziak**

Pariisin oopperan kuoro ja orkesteri

Pariisin oopperan lapsikuoro